

فرهنگ اصطلاحات حافظ گفتار چهارم ت.

ترك - ول کردن ۳۱/۸ - ۴۴/۷
۲۴۱/۵ - ۱۸۴/۱ - ۱۷۵/۵ - ۹۷/۱۳
۲۸۷/۱۰ - ۲۴۳/۲ - ۲۶۴/۵ - ۲۹۱/۸
۲۸۱/۲ (مفهوم کلدیه) - ۳۱۷/۷ - درهم
۳۱۷/۷ (مفهوم کلدیه) ایهام بمعنی ول
کردن
تُرک - بضم اول - کنایه از مطلوب
و معشوق. چون غلامان و کنیزان ترک
نژاد زیبا بودند بدین مناسبت «ترك»
بمعنی معشوق زیباروی بکار رفته است و
گاهی بمعنی شجاع و دلیر و سخت آمده
غارنگر ۳/۹ ترکشیرازی - ۳۴/۳ ترک
دل‌سینه - ۸۵/۳ ترک‌مست - ۵۷/۳ ترک
پریچهر - ۱۳۹/۱۰ ترک عاشق‌کش -
۱۹۱/۲ - ۸۹/۱۱ - ۹۹/۶ - ۱۳۵/۷
ترکی - ۲۰۶/۵ - ۲۳۸/۲ ترک‌شهر آشوب
۲۸۵/۲ - ۳۳۲/۲ - ۳۵۷/۶ - ۳۳۱/۲
۳۳۸/۴ ترکی - ۳۳۳/۱۰ ترکانه - در
ابیات زیر بصورت جمع «ترکان» بکار
رفته است ۳/۱۱ - ۱۲۵/۱۱ - ۷۲/۷
۱۲۲/۱۲ - ۲۳۷/۷ - ۲۳۱/۷ - ۳۰۷/۵
ترویر - ۸/۹ - ۱۳۶/۹ - ۱۳۷/۱۱
۲۳۹/۵

تابوت - ۳۵۰/۳
تبارک‌الله - ۱۸۹/۱۳ - ۱۷/۶
۵/فکه
تجربه - ۷۵/۹ - ۱۰۸/۸ -
۲۷۵/۵ - ۲۰۵/۲ - ۳۱۴/۶ - ۱۹۶/۱۰
تجرّد - ۸۱/۷
تجلی - ۱۰۳/۹ - ۱۲۴/۵ -
۱۹۲/۱
تحمّل - ۱۱۷/۹ - ۸۱/۳ - ۵۸/۳
۳۴۱/۱۱ - ۳۲۷/۶ - ۳۱۳/۶ - ۱۸۷/۳
ترادمن - ۲۹۳/۳ - ۳۳۹/۴ -
۳۷۸/۷
ترسایی - خاقانی گوید :
فلک کثر روتر است از خط ترسا
ترا دارد مسلسل راهب‌آسا
سعدی گوید :
ای کریمی که از خزانه غیب
گبر و ترسا وظیفه خورداری
۳۴۹/۹
ترسا بچه - ارادت غیبی که از منیع
معنوی بدل سالک یرتو افکنند یا مرد
روحانی که عاری از منہیات و صفات زشت
باشد ۸۴/۸

۸۰/۷-۷۹/۷-۶۸/۸-۵۶/۶-۳/۳
 ۱۸۷/۵-۱۸۰/۹-۱۰۸/۳-۱۰۳/۳
 ۳۳۹/۵-۲۸۹/۲-۲۲۷/۱۳
 تقویم - ۲۴۳/۳
 تکبیر (چهار تکبیر) - ۱۸/۴
 تکفیر - ۵/۵
 تلبیس - ۱۵۴/۵
 تلقین - ۲۴۳/۱۳-۲۴۲/۱۱
 تماشا - نظر کردن بچیزی از روی
 لذت و یا از روی عبرت - در لغت
 بمعنی با یکدیگر پیاده راه رفتن است.
 ۱۱۹/۱۳ - ۹۶/۸ - ۱۷/۲ - ۲۴/۳
 ۲۷۳/۱۰ - ۲۷۱/۴ - ۳۵۰/۳
 ۲۸۰/۹ - ۳۲۸/۱۰ - ۲۸۰/۹ - ۲۸۰/۹
 فکز در موارد زیر ایهام بمعنوم دوم دارد
 ۱۷/۲ - ۸۸/۱ - ۸۰/۳
 تماشاگاه - ۳۷/۱۳ - ۱۰۳/۱۲
 ۱۲۱/۸ در بیت ۲۷۸/۲ بصورت تماشاخانه
 استعمال شده است
 تمنا - ۲۴/۶ - ۸۴/۹-۴۳/۱۰
 ۱۷۹/۱۱ - ۱۹۴/۱۲ - ۸۷/۱۱
 ۳۵۰/۸ - ۳۴۰/۸ - ۳۱۴/۵
 تنعم - ۸۹/۸ - ۱۰۸/۱۰
 ۳۳۳/۱-۳۰۳/۷-۲۱۱/۵ - ۱۱۲/۱۱
 توبه - ۱۴/۸ - ۱۹/۵ - ۲۰/۷
 ۸۹/۹ - ۶۸/۸ - ۵۹/۱ - ۲۰/۷
 ۱۷۰/۷ - ۱۳۵/۵ - ۱۳۵/۵-۹۵/۱۱
 ۱۹۸/۳-۱۷۷/۱ - ۱۷۴/۷-۱۷۴/۴
 ۲۳۰/۵-۲۱۷/۹ - ۲۰۷/۱۰-۲۰۳/۱
 ۲۴۲/۹-۲۴۰/۸-۲۴۰/۸-۲۳۷/۱۱
 ۲۸۸/۸-۲۸۰/۷ - ۲۷۳/۶ - ۲۵۱/۵
 ۲۴۹/۳-۲۹۵/۴-۲۶۷/۷ - ۲۸۹/۴

تسمیح - سبحان اله گفتن ۵۴/۹
 ۲۷۵/۴-۱۴۳/۱۰-۲۰۵/۱ که گاهی
 ایهام به سبجه دارند در ابیات زیر بمعنی
 سبجه است و ایهام به مفهوم سبحان اله
 دارند ۱۶۷/۷-۱۸۶/۷-۹۹/۱۳
 ۳۲۹/۶-۱۴۰/۸
 تسلسل - ۱۸۷/۸
 تسلیم - یکی از مقامات سلوک است
 که عارف در مقابل تمام پیش آمدها و
 قضای حق سراطاعت فرود میآورد
 مولوی گوید: نیست کسی از توکل خوبتر
 چیست از تسلیم خود محبوبتر
 ۳۵۲/۸-۱۰۶/۷-۲۴۱/۱۱-۵۶/۴
 تطاول - ۸۷/۸ - ۷۶/۱۲
 ۱۶۲/۱۰-۱۴۱/۱-۱۱۱/۹
 تعزیر - ۱۳۵/۱۲
 تعلق - ۱۱۸/۱-۲۷/۲
 تعویذ - ۳۴۸/۶-۲۰۹/۸-۶۰/۴
 تفرقه - ۲۴۹/۶-۱۵۰/۴-۱۱۹/۲
 تقاضا - از نظر صوفیان برای وصال
 به کمال مقصود باید مراحل را پیمود که
 نخستین مرحله آن تقاضا (طلب) است
 ۲۴/۱۱-۶۴/۵-۶۴/۵-۳۶۵/۷
 ۳۷۳/۶
 تقدیر - ۱۴۲/۱-۵۵/۱۱-۸/۱۲
 ۳۰۳/۱۱-۲۳۹/۶-۱۷۳/۱۳-۱۳۶/۷
 تقریر - ۵۲/۱۲-۱۳۶/۳
 ۳۰۶/۱۳-۱۳۵/۱۲
 تقصیر - ۱۴۲/۱-۱۳۶/۶
 ۳۱۳/۸-۳۴۵/۱-۱۷۴/۴
 تقوی - یکی از مقامات سلوک است

توفیق - ۱۰۴/۱۲ - ۱۱۵/۵
 ۲۰۲/۹ - ۲۵۲/۱۲ - ۳۷۵/۱۲ - ۳۴۵/۱
 توکل - حضرت رسول اکرم (ص)
 فرموده «اعقلها و توکل» ۱۸۷/۵
 توکلنا علی رب العباد - ۳۰۴/۱۲
 تولا - ۱۹۵/۲ - ۲۴۸/۵
 تهمت - ۳۰۱/۷ - ۵/فکه
 تهنیت - ۱۱۸/۱۰ - ۲۸۲/۸ - ۱/قلا

توبه کار - ۱۴۸/۲ - ۲۳۷/۱۱
 توبه شکن - ۲۶۷/۷
 توحید - ۲۶۳/۳ در بیت ۳۴۵/۴
 منظور از «نکته توحید» ندای درخت
 است رجوع شود بر «آتش موسی» چنانکه
 شیخ محمود شبستری گوید:
 روا باشد انالالحق از درختی
 چرا نبود روا از نیکیبختی

گفتار پنجم «ث»

ثواب - ۸۹/۱۲ - ۲۹۲/۱۳
 ۱۲/۱۰ - ۳۴۲/۷

ثنا - یکی از مقامات سلوک است
 ۱۱/۱ - ۶۳/۲ - ۱۹۲/۲

گفتار ششم «ج»

۱۱۰/۵ - ۱۸۰/۵ - ۱۱۵/۱۰
 ۸۰/۶ - ۱۹۸/۷ - ۱۷۹/۷ - ۱۸۰/۵
 ۱۱۴/۷ - ۱۲۳/۱۰ - ۱۴۰/۹
 ۱۵۱/۲ - ۱۴۳/۱۲ - ۱۴۴/۳
 ۱۴۸/۱۱ - ۱۴۸/۱ - ۱۴۸/۴
 ۲۰۳/۱ - ۱۶۷/۴ - ۱۴۸/۵ - ۱۴۸/۸
 ۱۴۹/۵ - ۱۸۰/۱۱ - ۱۸۸/۵
 ۱۹۴/۱ - ۱۹۴/۲ - ۱۹۸/۱۲
 ۱۹۴/۲ - ۲۹۱/۹ - ۲۰۶/۳ - ۲۲۱/۴
 ۲۲۰/۱۰ - ۲۴۵/۵ - ۲۶۵/۵
 ۲۴۴/۱۰ - ۱۷۸/۱۰ - ۲۶۹/۹
 ۲۵۱/۱۰ - ۲۲۵/۱ - ۲۸۴/۷
 ۲۸۸/۶ - ۲۹۶/۱ - ۲۴۰/۴ - ۲۳۰/۳

جادو - ۲۶/۵ - ۶۳/۱۰ - ۶۶/۵
 ۱۴۲/۱۲ - ۲۰۸/۵ - ۳۶۵/۹ درموارد
 زیر با «نرگس و کرشمه و کمانکش»
 بکار رفته است ۶۸/۱۳ - ۹۵/۵ - ۲۵۲/۱
 ۲۵۲/۴ - ۱۱۶/۱۰
 جادوانه - ۱۴۶/۵ - ۱۵۳/۱
 جام - قدح و بیاله - دل پاکعارف
 ۹/۵ - ۲۳/۳ - ۱۰/۷ - ۷/۳ - ۵۶/۷
 ۵۶/۱۰ - ۵۸/۸ - ۵۸/۱۰ - ۵۸/۱۰
 ۷۶/۲ - ۴۴/۴ - ۷۶/۷ - ۴۶/۹
 ۷۷/۱۲ - ۱۰۱/۸ - ۱۱۱/۸ - ۷۵/۱
 ۷۵/۱۲ - ۱۲۴/۵ - ۱۰۰/۲ - ۱۰۲/۷
 ۱۰۲/۱۲ - ۱۰۲/۱۰ -
 ۱۷۹/۱۱ - ۱۰۳/۳ - ۱۸۷/۱

همان جام کیخسرو است)

جام اسکندر - آینه سکندر ، با

توجه به آمیخته شدن داستانهای ملی

ایران با قصه‌های سامی ، زردشت با

ابراهیم، ارمیا با عزیز و جمشید با اسکندر

و سلیمان اشتباه شده ولی اسکندر با

آینه وسد، جمشید با پیاله و جام، سلیمان

با ننگین و دیو و پری مشهور است

۱۱۳/۱۰ در بیت ۲۸۳/۱۳ جام بطور

مجزا با اسکندر بکار رفته و در بیت

۳۵۸/۹ جام همراه آینه آمده و در

ابیات زیر جام با خضر استعمال شده

۸۰/۵ - ۲۲۵/۲

جام جم - ۹۷/۴ - ۹۶/۵ - ۱۶۷/۱

۳۴/۱ - ۱۸۶/۲ - ۶۵/۵ - ۵۵/۳

۸۱/۱ - ۱۸۸/۱۰ - ۳۴۷/۱

۳۱۴/۵ - ۳۱۶/۳ - ۲۹۹/۱۲

۳۰۱/۹ - ۳۵۷/۲ - ۳۵۶/۹ - ۳۵۷/۳

۲۸۵/۱۱ - ۳۵۷/۹ در ابیات زیر جام «

با کلمه «جم» بطور مجزا بکار رفته ۳۳۹/۱

۳۱۲/۸ - ۳۳۹/۱ - ۵۶/۱۳ - ۲۴۱/۸

۸۰/۴ - ۳۵۶/۹ در موارد زیر «جام»

با «جمشید» آمده است ۱۲۱/۱۳

۳۴۵/۶

جام کیخسرو - ممزی گوید :

همیشه رای تو روشن همیشه عزم تو محکم

یکی چون جام کیخسرو یکی چون سدا سکندر

عراقی گوید :

جام گیتی نمای او ماییم

که بما هر چه بود پیداشد

۲۳۹/۱۲ - ۲۱۸/۶ - ۲۴۹/۳

۲۷۵/۸ - ۲۴۴/۲ - ۳۳۸/۱۰

۳۱۷/۴ - ۳۴۸/۹ - ۲۹۸/۷ - ۳۸۵/۲

۱۲۶/۲ - ۳۱۸/۵ - ۲۶۹/۱۰

۲۷۳/۶ - ۳۸۴/۳ - ۲۷۲/۳ - ۳۵۷/۱۴

۳۲۸/۵ - ۳۳۷/۲ - ۳۲۴/۱۱ - ۳۲۴/۸

۳۲۹/۳ - ۳۳۱/۵ - ۳۷۳/۱۰

۳۰۰/۴ - ۳۷۸/۳ - ۳۳۹/۷

۳۸۲/۱ - ۳۰۰/۶ - ۳۸۲/۲

۳۸۲/۲ - ۲۹۹/۱۱ - ۱/۱ - قنقط

۹/۹ - قله در ابیات زیر «جام صبوچی»

آمده ۲۵۷/۱۰ - ۷/۷ - قنکز در موارد

زیر «جام می» بکار رفته ۵/۱۱ - ۲۳/۵

۷/۲ - ۲۰/۷ - ۲۰/۴ - ۱۱۱/۱

۳۳/۱۳ - ۹۷/۱۲ - ۲۹۸/۴ - ۹۵/۸

۱۰۵/۷ - ۱۰۹/۱۲ - ۱۰۱/۳

۱۳۰/۶ - ۲۴۱/۸ - ۲۱۹/۷ - ۲۷۰/۴

۲۷۱/۳ - ۲۷۱/۹ - ۳۴۹/۸ - ۳۵۵/۵

(۱۹/۵ و جام زجاجی «) ۸۸/۴ جام

مینایی (۲۱۷/۳ و ۲۱۳/۱۲) جام

هالالی - (۲۶۸/۱) - (۳۱/۹ - ۱۳/۱۳)

۳/۳ - ۲۸۹/۲ - ۲۵۱/۶ - ۲۶۸/۶ (جام باده)

(۳۳۹/۲ - ۳۳۹/۱ - جام شراب)

(۲۴/۸ - ۱۸۶/۲ - ۱۲۶/۱۱) جام

جهان نما) - (۳۱۸/۲) جام جهان

(۲۶۲/۲) جام گیتی نما) (۱۸۵/۱ - ۹۶/۹)

۲۶۸/۱ - ۳۴۷/۱ - ۳۶۶/۱ - ۳۴۷/۱

۵۶/۱۳ - ۲۸۵/۱۱ - جام جهان بین که

جزا - ۸۴/۷ - ۲۷۰/۵ - ۲۵۶/۱
 جست و جو - ۱۱۴/۱۰ - ۳۱۱/۱۳
 ۲۷۸/۵
 جلوه - ۹/۸ - ۸۱/۲ - ۵۱/۳ - ۵۴/۴
 ۹۱/۲ - ۱۰۳/۱۰ - ۱۶۲/۵ - ۴۴/۱۲
 ۷۳/۴ - ۷۴/۶ - ۱۳۰/۱۱ - ۱۳۵/۴
 ۲۲۷/۵ - ۱۶۳/۳ - ۱۲۲/۸ - ۸۱/۸
 ۲۱۸/۸ - ۱۰۶/۹ - ۲۲۶/۱۰ - ۲۳۳/۱
 ۳۶۴/۴ - ۲۶۵/۳ - ۲۴۵/۷ - ۷۶/۱
 ۲۵۹/۹ - ۳۳۳/۹ - ۲۶۹/۷ - ۳۴۰/۸
 ۲۰۰/۵ - ۲۷۹/۳ در آیات زیر بصورت
 (جلوه گاه) بکار رفته است ۲۸۳/۹
 ۳۰۱/۸ - ۳/۶ قکه در موارد ۲۲/۷
 ۱۴۷/۴ - ۳۱۶/۲ بصورت (جلوه گر)
 استعمال شده در بیت ۳/۳ قلا (جلوه کنان)
 آمده است .

جم - جمشید ، در جاییکه بانگین
 وخاتم و وحش و طیر و پری و دیو گفته
 میشود منظور «سلیمان» است و در جاییکه
 با جام و پیاله و تخت مذکور میگردد
 «جمشید» و آنجا که با آینه و سد بکار
 میرود «اسکندر» مراد میباشد ۵۵/۳
 ۸۱/۱ - ۸۰/۴ - ۸۰/۴ - ۳۴/۱
 ۱۲۱/۱۳ - ۱۸۴/۲ - ۹۷/۴ - ۶۵/۵
 ۲۹۹/۱۲ - ۲۹۹/۱۲ - ۳۰۱/۹ - ۲۴۱/۸
 ۱۸۸/۱۰ - ۳۴۷/۱ - ۳۵۶/۹ - ۳۲۹/۱
 ۳۵۷/۳ در بیت ۳۵۷/۳ با (جام و
 کیخسرو) آمده در آیات ۲۱/۴ - ۲۶۹/۱

فردوسی گوید :

پس آن جام بر کف نهاد و بدید
 درو هفت کشور همی بنگرید
 یعنی کیخسرو بیژن را در چاه گیتی نمای
 دید ۳۰۱/۳

جانان - ۹/۹ - ۲/۳ - ۲۹/۹
 ۶۱/۱۰ - ۹۳/۳ - ۵۲/۶ - ۵۸/۴
 ۸۶/۳ - ۱۰۵/۵ - ۱۲۲/۴ - ۱۴۷/۹
 ۹۹/۱۳ - ۱۵۷/۱۲ - ۱۷۳/۷
 ۱۴۰/۳ - ۱۵۰/۵ - ۱۷۹/۴
 ۱۴۸/۸ - ۱۶۷/۹ - ۱۸۱/۶
 ۱۸۸/۱۳ - ۱۸۲/۱۰ - ۱۸۰/۴
 ۲۵۱/۳ - ۲۲۳/۴ - ۲۳۳/۱۰
 ۲۴۶/۱۱ - ۲۱۰/۱۱ - ۲۵۳/۴
 ۲۷۳/۱۰ - ۲۰۲/۶ - ۲۳۶/۸ - ۲۷۱/۷
 ۳۲۹/۴ - ۳۱۹/۳ - ۳۴۴/۱۰
 ۳۳۳/۹ - ۱۷۳/۷

جانانه - ۱۱۶/۳ - ۱۴/۳ - ۱۴/۴
 ۲۹۶/۴ - ۲۵۶/۳ - ۴۷/۴

جبر - مولوی گوید :

جبر چه بود بستن اشکسته را
 یا بپوستن رگ بگسته را
 ۱۰۰/۷

جذبهای سبحانی - جذبه استیلای
 حالات انفعالی مخصوصی است که در آن
 شخصیت و هویت و تعین انسان محو میشود
 ۷/۷ قکه

جرم - ۴۲/۳ - ۶۵/۱۰ - ۵۱/۲
 ۱۹۳/۶ - ۱۹۲/۸ - ۹۷/۱
 ۲۰۸/۱۱ - ۲۶۰/۸ - ۱۹۳/۱ جرم
 برش ۱۹۴/۷ جرم بخش

آمده است

جنات تجری تحتها الانهار - ۵۴/۱۰

جنان - ۵۲/۸ - ۳/فکط - ۸/فکو

جنایت - ۴۲/۲ - ۶۵/۱۰

جنت - ۳/۱۰ - ۲۵۹/۵

۲۱۸/۱ - جنت فردوس ۲۷۳/۱۳

۲۹۹/۶ جنت السماوی ۳۷۱/۵ - ۳۷۱/۵

جنس خانگی - ۳۳۴/۹

جوانبخت - ۹۸/۳ - ۲۲۸/۵

جوہ - بخشش ۱۰۴/۱۳ - ۱۶۲/۶

۳۶۶/۸ - ۲۶۶/۸ - ۲۶۶/۱۰

۳/فکه - ۱۰/قیز - ۳/قیح

جوہر - ستم ۵۸/۱ - ۶۷/۱ - ۶۶/۳

۵۴/۱۱ - ۲۶/۲ - ۳۹/۲ - ۳۹/۲

۳۴/۴ - ۶۲/۸ - ۲۴/۲ - ۱۴۱/۱

۱۵۹/۶ - ۱۲۴/۹ - ۱۲۲/۴

۱۷۹/۱ - ۲۰۶/۱۱ - ۲۴۸/۷

۲۰۸/۷ - ۲۵۴/۴ - ۲۱۵/۱۱

۳۱۰/۱۲ - ۳۱۲/۱۳ - ۳۵۱/۱۱

۳۸۴/۹ - ۳۴۳/۷

جوڑا - برج سوم از برجهای سال

۲۲۴/۹ - ۳۷۰/۳ - ۲۳۹/۱۱

جوهر - گوهر و مروارید ، وجود

مطلق ۱۴۲/۳ - ۹۰/۱ - ۱۰۱/۹

کتابیه از می در ۳۷۱/۲ بمعنی اصل و

ماده و در ابیات زیر ظاهراً مفهوم دوم را

میرساند ۴۸/۳ - ۲۹۳/۶ در بیت

۸/فکج با هیولا آمده که بمعنی وجود

مطلق است .

جوهری - ۱۲۰/۸ - ۲۳۲/۸

جهد - در آیه ۶۹ سوره عنکبوت ،

بصورت (خاتم جم) بوده در موارد زیر

با (تخت) بکار رفته ۲۹۹/۳ - ۲۵۷/۲

۱۱۶/۹ - ۷۰/۲ - در بیت ۵۶/۱۳

مسند جم و ۲۸۵/۱۱ مجلس جم و ۱۰/۷

بزم جم و ۳۵۹/۶ جم با فریدون آمده

است در بیت ۲۳۹/۱۱ آصف جم استعمال

شده .

جمال - ۴/۱۱ - ۱۸/۳ - ۴۵/۷

۴۶/۱۲ - ۳۹/۷ - ۳۹/۱۱ - ۴۲/۱۱

۷۳/۲ - ۷۱/۸ - ۱۲۱/۷ - ۹۷/۱۰

۱۵۵/۱۱ - ۱۷۵/۱۳ - ۱۶۳/۹

۱۲۴/۷ - ۱۷۷/۹ - ۱۹۰/۱ - ۱۹۹/۱۱

۲۰۶/۱ - ۲۰۶/۸ - ۲۱۰/۱ - ۲۰۶/۸

۲۷۸/۸ - ۲۷۴/۴ - ۲۸۳/۲ - ۲۸۲/۱

۳۰۴/۱ - ۳۲۵/۷ - ۳۸۱/۴ - ۳۸۱/۷

۳/قیز - ۳/قیز - ۲/فکه - ۵/فکط

جمشید - پادشاه کیانی (مرکب از

جم بمعنی سلطان و پادشاه بزرگ + شید

یعنی روشن و درخشان است) ۱۶۷/۱

۱۸۵/۱ - ۱۲۱/۱۳ - ۳۴۵/۶

۷۰/۱ - با جام و قدح ۱۹۸/۱۱

۳۵۶/۱۰ - ددبیت های ۸۳/۳ - ۸۲/۲

با کیخسرو و در ۹۵۷/۱۰ با تاج و در بیت

۱۹۸/۱ با تخت و در ۳۲۱/۶ با فریدون

و در ۴/قیز با کعبه استعمال شده است

ولی در مورد ۱۵۴/۱۲ که با خاتم و نکین

که از ملازمات سلیمان است بکار رفته .

جمعه - ۳۶۹/۶

جمیل - ۴۸/۱۲ - ۲۱۰/۱

۲۰۶/۸ در بیت ۱۵۶/۶ بصورت «جمیله»

والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا وان
الله لمع المحسنین توصیه شده است ۱۳۶/۷

۲۳۹/۹ - ۲۳۹/۶ - ۱۲ - ۳۱۹ -
۳۳۴/۶ - ۳۷۷/۴

گفتار هفتم «ح»

چارتکبیر - اهل تسنن در نماز میت
چهار تکبیر گویند و میت را وداع میکنند
اهل تصوف آنرا چارتکبیر فنا نامند -
چارتکبیر زدن یعنی دست شستن از هر
چیز است ۱۸/۱۰
چارده روایت - اشاره بتلاوت
قرآن از قول منسران چهارده گانه صدر
اسلام است «چهار نفر خلفای راشدین
۵- ابن عباس - ۶- ابن مسعود - ۷- ابی ابن کعب
۸- زید بن ثابت - ۹- ابو موسی - ۱۰-
انس بن مالک - ۱۱- عبدالله بن زبیر - ۱۲-
ابوهریره - ۱۳- جابر بن عبدالله - ۱۴-
عمر بن عاص» ۶۶۴
چراغ مصطفوی - ۴۵/۴

چشم بد - ۲۴۹/۸ - ۱۷۲/۴ -
۲۸۱/۹ - ۲۹۲/۱۲ - ۳۲۲/۳ -
۲۶۰/۴ - ۳۳۳/۹ -
چشمه حیوان - کنایه از منبع آب
حیات و دهان معشوق ۳۵۳/۲ در بیتهای
زیر منظور از چشمه نوش لب و دهان معشوق
میباشد ۵۱/۱۲ - ۲۲۰/۱ و در بیت
۳۴۸/۱ «چشمه» با «آب حیوان» استعمال
شده است .
چشمه خرابات - ۳۴۸/۸ در بیت
۱۸/۱۰ - «چشمه عشق» و در ۱۵۱/۲
«چشمه حکمت» آمده است .
چشمه کوثر - ۲۳۸/۸ - ۳۷۷/۵ -
چمن آرا - ۴۰/۷ - ۱۹/۲ -
۲۶۲/۸

گفتار هشتم «ح»

بصورت جمع یعنی حاجات استعمال شده
است .
حاجی قوام - حاجی قوام الدین حسن
وزیر اعظم سلطان حسن ایلخانی و پسرش
سلطان شیخ اویسی (ایلخانی یا ایلکانی)
بوده که برای خواجه مدرسه درست کرده
بود و حافظ سالها در آنجا بتدریس مشغول
بوده ۱۰/۱ - ۲۱۰/۱۲ - ۳۶۳/۷

حاجت - ۳/۱۲ - ۲۸/۸ - ۸/۷ -
۵۰/۱۳ - ۵۲/۱۲ در صفحه ۲۴ از
بیت سوم تادوازدهم مرتباً بصورت ردیف
آمده بطوریکه در ابیات ۳ و ۴ و ۶
مکرر ذکر شده است ۱۰۹/۵ - ۱۲۳/۲ -
۱۲۶/۱ - ۱۵۶/۴ - ۱۷۵/۱۳ -
۱۷۷/۴ - ۱۸۲/۶ - ۲۵۸/۶ -
۲۸۴/۱ - ۲۸۵/۱۰ در بیت ۳۵/۹

رمز الکسب حبیب الله شنو

از توکل در سبب کاهل مشو

۳۰۴/۱۲-۲۶۴/۸-۶۶/۳-۴/۱۰

۲۵۵/۱۰-۲۲۹/۱-۱۷۵/۸-۴۴/۱۱

۲۰۶/۸

حجاب - روپند، عرفا در مفهوم

مانع راه حقیقت و وصول بمعشوق بکار

میبرند ۱۵۰/۸-۱۳۳/۷-۱۲۶/۱۱

۲۳۵/۴-۲۰۸/۳-۱۸۱/۳-۱۵۰/۸

۳۰۱/۸-۲۷۴/۴

حجاز - کشور سعودی ۱۷۶/۸

۱۷۷/۳ در بیت ۹۱/۳ نام مقامی از

موسیقی است که ابهام بمعنی اولی دارد.

حجت - ۲۷۲/۶ در بیت ۱۸/۳

بصورت «حجت موجه» آمده است.

حج - ۸۹/۱۲

حد - در اصطلاح عرفا هر موجودی

از مجردات و جسمانیات را حدی است

محدود غیر از انسان که وی را درسیرتش

حدی نیست یعنی انسان در حالیکه در

حضیض خاکبی است در روح لاهوتی میباشد

۱۱۳/۵ - ۱۵۲/۱۱ - ۹۳/۶ -

۲۲۸/۲ - ۲۵۹/۱۰ - ۲۷۴/۵ -

۲۸۳/۱ - ۳۵۱/۵ - ۲۱۱/۵ - ۳۵۱/۵ -

۲۳۶/۷ - در بیت ۲۹۸/۱۰ بمعنی سرحد

و مرز است.

حرام - ۹/۱۲ آب حرام ۳۱/۱۱

۳۳/۲ - ۵۸/۱۳ - ۱۰۹/۱۱ -

۱۸۷/۶ - ۲۱۱/۶ - ۲۱۱/۱ -

۲۴۳/۱۰ - ۲۵۳/۲ - ۲۵۴/۴ - ۳۳۴/۷

حرز - محافظ، پناهگاه و دعاییکه

بر کاغذ نویسند و همراه خود دارند ۲۲۵/۷

حاشا - ۶۲/۸ - ۵۵/۱ - ۲۴۸/۷

۲۱۵/۱۱ - ۲۴۱/۵ - ۶/فکجه

حاش الله خدا ۱۷۱/۲ - ۲۳۳/۱۲

حال - ۲/۵ - ۸/۳ - ۳۰/۸

۱۶/۶ - ۴۲/۹ - ۴۴/۱۳ - ۴۷/۱۱

۴۷/۱۱ - ۲۲/۱۰ و جدو حال ۱۵۸/۸

۱۶۶/۶ - ۱۷۳/۷ - ۴۱/۸ - ۴۱/۱۳

۵۰/۱۰ - ۳۸/۹ - ۶/۹ حال عارفانه

۸۸/۱۲ - ۸۴/۲ - ۸۳/۵ -

۹۶/۴ - ۱۲۲/۹ - ۶۵/۴ - ۱۷۲/۱۲

۱۷۳/۲ - ۸۵/۵ - ۱۲۳/۸ - ۷۶/۳

۱۲۴/۲ - ۱۶۸/۳ - ۱۱۵/۲ - ۲۴۱/۷

۲۳۶/۱۰ - ۱۳۳/۱۱ - ۱۰۴/۵ -

۳۲۴/۱ (۳۲۴/۱۰ - ۱۳۳/۵ =

معنی اکنون) - ۱۱۷/۲ - ۱۱۷/۲

۱۶۴/۵ - ۲۳۵/۵ - ۲۶۴/۲ -

۱۶۲/۱۱ - ۱۷۷/۱۲ - ۱۸۴/۶ -

۲۴۵/۱ - ۱۸۹/۶ - ۱۹۰/۱۰ -

۲۰۵/۱۰ - ۲۰۸/۸ - ۲۰۵/۹ -

۲۰۶/۱۱ - ۲۱۲/۱۰ - ۲۶۰/۴ -

۲۶۹/۷ - ۲۷۷/۲ - ۲۷۲/۵ -

۳۰۷/۶ - ۳۱۹/۸ - ۳۴۸/۱۱ -

۳۳۵/۴ - ۳۳۱/۷ - ۳۱۰/۷ -

۳۲۵/۶ - ۳۷۸/۱ - ۳۷۱/۸ - ۲۹۲/۱۱

۳۲۶/۲ - ۳۲۴/۶ - ۳۲۶/۳ - ۳۵۹/۷

۳۵۶/۷ - ۳/قلب - ۴/قلب

۱/فکجه - ۱/فکجه - ۳/فکجه

حالت - ۴۸/۵ - ۱۹۹/۱ -

۱۱۱/۳ - ۱۱۷/۸ - ۱۵۱/۱ -

۲۵۷/۵ - ۳۲۸/۱ - ۳۶۰/۶ - ۴/فکجه

حبیب - مولوی گویند :

مینویسد. منظور صوفیان از حضور. حضور
دل بود بدلات یقین تا حکم غیبی و راجون
حکم عینی گردد ۲/۷ - ۹۷/۱۱ ذوق
حضور - ۱۱۴/۱۰ گنج حضور ۱۷۴/۱
۱۷۲/۶ - لذت حضور ۱۶۵/۴ حضور
خلوت ۲۴۲/۳ - ۲۷۶/۶ حضور نماز
۲۶۳/۳ - ۲۸۷/۴ حضور پیر
حفاظ - نگهداری، حیا، غیرت،
تقوی، وفاداری ۲۱/۸ - ۷۰/۱۰
حق-۱/۷ حق خدمت ۲۴۲/۳ - ۱۰/۱۲
حق شناس - ۱۱۵/۲ حق شناسان ۱۱۵/۲
حق دوستی ۱۷/۱۱ - ۵۰/۱ در حق ما ۸۳/۱۱
حق صحبت - ۸۶/۸ در حق او - ۲۱/۱
حق خدیم (۷۱/۵) - ۱۰۶/۱۰ - ۱۶۴/۹
حق گزار، ۱۰۶/۱۰ بحق - ۱۰۵/۱۳
بحق قرآن (۸۳/۱۱) - ۱۷۱/۲ -
۱۰۶/۱۰ - ۲۸۰/۱ - ۲۱۳/۱ حق
صحبت، ۱۳۸/۸ - حق ازرق پوشان
۱۰۵/۳ لطف حق - ۲۲۰/۱۱ حق نعمت
۲۴۵/۴ - ۳۶۱/۷ حق گوئی، ۲۴۵/۴
جلال الحق - ۲۶۱/۱ - ناحق ۲۶۱/۳
مرحق ۲۶۱/۸ - ۲۶۱/۸ - ۲۰۴/۱۲
حق نمک - ۲۰۴/۱۲ حق نگهدار -
۳۶۱/۷ حق بینی - ۳۴۶/۶ عشق حق
۳۶۹/۳ - ۳۶۹/۳ رحمت حق ۳۸۱/۲
فیض حق ۱۹۰/۸ حق وفا - ۳۶۱/۸
بهاء الحق - ۵/قلب ۲۷۹/۶ حق من
حقایق - ۳۴۶/۳
حقوق - ۱۱/۸ حقوق نمک - ۱۶۳/۱
حقوق بندگی ۶۴/۱۱ حقوق خدمت
۲۷۹/۳ حقوق صحبت

۴۲/۱۰ حرزجان ۵۹/۵ حرزیمانی
حرم - بفتح اول و دوم ۴۰/۵
۴۹/۶ - ۵۵/۴ - ۵۴/۱۲ - ۸۱/۶
۱۲۰/۱۱ - ۱۲۱/۱۱ - ۱۲۵/۱ -
۱۸۵/۷ - ۲۲۱/۶ - ۲۵۴/۲ -
۳۲۱/۱۰ حرم نشین ۲۶۷/۱۱
حرمان - ۱۰۹/۳ - ۱۵۴/۶ -
۱۴۷/۱۰ - ۲۶۰/۳ - ۲۴۴/۱۳ -
۳۶۲/۹
حرمت - ۴۰/۵ - ۲۵۵/۶ - ۲۶۱/۴
حریف - ۷۵/۱۱ - ۳۰/۲ - ۷۶/۱۰
۸۷/۱۱ - ۹۴/۱۰ - ۱۲۵/۹ -
۱۶۳/۱ - ۱۸۵/۲ - ۱۹۸/۳ -
۱۶۷/۱۱ - ۲۱۰/۵ - ۳۵۲/۳
حریفان - ۱۴/۱۲ - ۴۸/۱۱
۱۱/۶ - ۱۰۲/۹ - ۹۵/۱۲ - ۱۶۶/۴
۱۶۶/۱ - ۱۴۱/۳ - ۱۳۷/۱۰ - ۲۰۶/۳
۲۱۰/۹ - ۲۷۶/۸ - ۲۴۴/۳ - ۲۴۰/۹
۳۱۳/۶ - ۳۱۰/۴ - ۳۶۶/۱ - ۳۷۱/۶
حریم - ۴۰/۵ - حریم حرمت -
۵۵/۴ - ۱۲۱/۱۱ - حریم حرم
(۱۹۴/۵ - ۸۲/۱۰ - حریم عشق)
۱۰۹/۳ حریم وصال ۱۸۲/۱۱ حریم
درگه ۴/فقط - ۱۷۷/۳ - ۲۸۴/۱
حساب - ۶۱/۱ - ۳۹/۱۱ - ۵۰/۶
۲۲۸/۷ - ۲۲۹/۳
حسب - ۸۵/۱۱ - ۱۲۳/۸ -
۳۱۵/۵ در ابیات زیر بصورت «بر حسب»
میباشد ۴۳/۱ - ۴۳/۲
حسبه الله - بکسر اول ۵۰/۶
حشر - ۴۴/۴ - ۱۶۷/۷ - ۱۸۰/۱۲
حضور - صاحب کشف المحجوب

آویخته شد ۲۰۹/۳
 حلال - ۹/۱۲ - ۲۸/۹ - ۳۳/۲
 - ۲۱۴/۵ - ۱۹۰/۱۱ - ۱۸۹/۷
 ۳۶۸/۸ - ۳۳۹/۹ - ۲۰۶/۱۳
 حلقه - مجلس و گره و پیچ و خم
 ۱۵۶/۳ - ۱۱۶/۲ - حلقه اوراد
 ۱۵۶/۳ حلقه ذکر (۹۲/۱۰ - ۹۰/۱۰)
 - ۱۰۴/۲ - ۱۶۰/۱۱ حلقه زلف) -
 ۱۴۲/۹ حلقه ما - ۱۴۲/۲ - حلقه
 زنجیر - ۱۴۰/۲ - حلقه عشاق ۱۳۹/۷
 حلقه پرمنان - ۷۲/۱۱ حلقه بندگی
 ۵۴/۹ حلقه زنار ۵/۴ حلقه گل دمل
 حلقه بگوش - ۲۱۶/۷ - ۲۸۲/۷
 حلم - ۳۶۸/۸ - ۲۵۲/۱۲
 حماك الله - ۲۰۶/۲ - ۳۲۲/۸
 حمد - ۱۱۲/۷
 حوا - ۲۳۹/۸
 حور - جمع احور و حوراء است
 که بمعنی زنان سیاه چشم و بسیار زیبا
 میباشد ۱۷۲/۸ - ۱۷۲/۸
 - ۲۳۲/۱۱ - ۲۳۰/۷ - ۲۱۶/۴
 - ۳۰۳/۶ - ۲۹۸/۴ - ۲۴۲/۱۰
 ۳۵۶/۴ در ابیات زیر بصورت «حور بهشت»
 آمده ۱۰۰/۵ - ۱۲۷/۵ - ۳۵۸/۳
 در بیت ۲۵۹/۵ «حورجنت» و در موارد
 ۵۴/۱۰ - ۵۵/۶ حوری سرشت در
 ۲۳۲/۱۰ «حوران» استعمال شده است
 در موارد زیر «حوری و پری» بکار رفته

حقیقت - ۲۹/۶ - ۴۶/۱۳
 ۹۸/۱ - ۹۱/۶ - ۱۲۵/۳ - ۶۷/۹
 ۳۷۲/۲ - ۳۳۷/۱ - ۲۷۶/۱۰
 ۳۴۴/۱ - فکط/۲
 حکم - ۱۱۹/۲ - ۳۲/۱
 ۷۸/۱۰ - ۱۰۱/۱۱ - ۱۳۴/۲
 - ۲۶۵/۷ - ۲۴۱/۱ - ۱۵۱/۱
 - ۳۶۵/۱۰ - ۱۰۹/۳ حکم ازلی -
 ۳۱۲/۴ - ۳۷۰/۲ حکم کردگار -
 - ۳۱۰/۸ - ۳۰۸/۱۲ - ۳۰۸/۴
 - ۳۱۷/۱۱ - ۳۴۱/۸ - ۳۵۲/۸
 قیز/۲
 حکمت - عدل، موافق حق، علم،
 فلسفه، راستی با اصطلاح عرفا علم بحقیقت
 حقایق از راه تمرکز قوا و توحید نفس
 و مکاشفه است که حکما آنرا علم بحقایق
 اشیاء دانند ۴/۳ - ۵۰/۵ - ۱۲۳/۱۳
 - ۳۵۸/۸ - ۲۸۶/۱۱ - ۱۷۸/۲
 ۳۴۷/۹ - ۳۴۸/۳ - ۲۸۳/۱۰
 حکیم - ۱۲۶/۴ - ۲۱۳/۵
 ۱۶۵/۱ - ۳۳۸/۱۳ - در بیت ۹۶/۹
 بمعنی «خدا» و در ۲۵۶/۹ بمعنی
 «طبيب» استعمال شده است و در ابیات
 ۶۹/۹ - ۱۳۸/۶ بصورت «حکیمان»
 آمده و در مورد ۱۲۸/۱۲ بصورت
 «حکیمان» بکار رفته است.
 حلاج - منصور حسین حلاج یکی
 از پیشروان تصوف است که در بغداد بدار

۱۵۸/۲-۱۳۱/۲ - ۱۳۰/۹ - ۵۱/۵
 - ۲۶۲/۹ - ۲۴۶/۶ - ۱۸۵/۱۰
 ۳۸۳/۳

حیرت - عطار گوید :

مرد حیران چون رسد این جایگاه
 در تحریر مانده و گم کرده راه
 گم شود در راه حیرت محو و مات
 بیخبر از بود خود در کاینات
 ۱۷۲/۷ - ۱۲/۷ - ۴۵/۳ در غزل شماره ۱۷۲
 صفحه ۱۱۷ از بیت اول تا هفتم بطور
 مرتب بکار رفته و در مطلع غزل مذکور
 مکرر آمده است ۱۵۳/۱۱ - ۱۶۴/۷
 ۲۱۲/۵ - ۲۱۳/۳ - ۶/۶ فکّه

است ۲۷۵/۱۳ - ۵۸/۷ - ۲۸۵/۶
 ۳۰۱/۸ - ۲۹۲/۱

حورالعین - عین جمع عیناء است

که زن ماهرو و سفیداندام باشد و
 حورالعین بمعنی زنان سیاهچشم و سفید
 اندام و زیبا است ۲۴۳/۱۲ در بیت
 ۲۲۲/۱۱ بصورت حورپریش بکار رفته
 حوض کوثر - ۲۵۹/۱ - ۲۲۵/۲
 حیات - ۵۸/۱۱ - ۲۰۴/۷
 ۳۲۹/۸ - ۳۰۸/۷ - ۲۶۶/۱ - ۲۶۱/۹
 ۳۳۴/۵ - ۳۶۸/۲ - ۳۷۵/۱
 حیران - سعدی گوید :

قدح چون دورما باشد بهوشیاران مجلس ده
 مرا بگذار حیران تا بماند چشم در ساقی

گفتار نهم «خ»

۱۱۴/۳ - ۱۲۴/۲ - ۱۶۹/۴ -
 ۱۸۰/۱ - ۱۹۲/۶ - ۲۱۰/۱۱ -
 ۳۰۲/۴ - ۳۲۸/۵ - ۳۲۹/۵ -
 ۱۶۹/۱۱ - ۱۶۹/۱۱ - ۳۴۷/۸
 ۳۰۶/۸ - ۳۳۱/۹

خامه - قلم - ۲۰۱/۱۰ - ۳۲۹/۴
 ۷۹/۲

خاموش - ۲۲۳/۱۱ - ۲۳۳/۹
 ۱۷۹/۳ - ۸۷/۶ در ابیات ،
 ۲۳۶/۴ بصورت «خامش» و در موارد
 زیر ، ۹۶/۴ - ۳۲/۴ - ۴۵/۲ - ۴۶/۴
 ۱۱۵/۸ - ۱۱۹/۳ - ۱۵۷/۳ -
 ۱۹۱/۹ - ۱۹۲/۸ - ۱۹۴/۶

خاتم - بافتح تاء نکین انگشتی

در ابیات زیر خاتم باسلامان بکار رفته
 است: ۴۰/۱۳ - ۸۲/۱۱ - ۲۲۳/۹
 ۳۳۵/۱ - ۳/۳ قکب و در موارد زیر با
 جم و جمشید استعمال شده است: ۸۱/۱
 ۲۱/۴ - ۱۵۴/۱۲ - ۲۶۹/۱ در
 بیت ۳۴۸/۲ - اهریمن و در ۱۴۱/۵
 ۲۰۳/۴ تنها آمده است .

خاتمت - ۱۵۱/۱ - ۲۶۹/۱

خاتون - ۶/۶ - ۷۴/۴ - ۳۶۴/۱
 خالق - ۳/۳ قک

خام - ۳۰/۹ - ۴۶/۱۰ - ۵۹/۱

۷۵/۱۲ - ۱۰۲/۱۰ - ۱۰۲/۱۰

- ۲۴۵/۷ - ۲۴۵/۶ - ۲۲۴/۱۰
 - ۲۵۹/۸ - ۲۵۳/۱۱ - ۲۴۹/۱۱
 ۲۸۷/۲ - ۲۸۶/۸ - ۲۴۶/۵ - ۲۶۲/۲
 - ۳۱۲/۱ - ۲۹۹/۸ - ۲۸۷/۱۰
 - ۳۲۴/۴ - ۳۱۴/۱۱ - ۳۰۲/۱۲
 - ۳۵۱/۱۱ - ۳۴۰/۸ - ۳۲۵/۵
 - ۳۴۳/۳ - ۴۴۲/۵ - ۳۴۹/۲
 - ۳۴۶/۹ - ۳۴۶/۸ - ۳۴۶/۷
 ۳۸۴/۸ - ۳۷۱/۵ - ۳۶۸/۳ - ۳۶۳/۸
 - خداداد و خداداده - ۹۸/۸
 - ۱۱۷/۱۳ - ۱۵۶/۴ - ۱۱۸/۶
 ۱۲۸/۱۳ - ۳۴۱/۵
 خدازا - ۶/۷ - ۵/۱ - ۶/۲
 ۹۳/۸ - ۷۸/۱۰ - ۴۷/۷ - ۴۱/۳
 - ۱۰۲/۵ - ۱۰۱/۵ - ۹۶/۱۰
 - ۱۶۶/۱ - ۱۲۲/۱۱ - ۱۱۲/۶
 - ۱۸۹/۲ - ۱۷۱/۱ - ۱۷۰/۸
 - ۲۷۸/۶ - ۲۷۸/۳ - ۲۶۶/۳
 - ۳۱۷/۳ - ۳۱۳/۴ - ۳۱۲/۶
 - ۳۳۷/۱۰ - ۳۳۱/۴ - ۳۱۷/۱۰
 ۳۵۵/۱۱ - ۳۳۶/۶
 خدانشناس - ۱۳۲/۷
 خداوند - ۱۰۴/۹ - ۱۶۶/۱۰
 - ۱۸۹/۱ - ۱۶۶/۷ - ۱۶۶/۱۰
 - ۳۲۶/۶ - ۳۶۰/۱۱ - ۲۹۰/۱
 ۳۰۶/۱۱ - ۱۳۰/۱۲ - ۱۳۰/۱۲
 خدایندگزار - ۱۸۶/۱۲ - ۱۵۶/۱
 ۲۳۱/۱۰ - ۳۲۰/۲
 خدایا - ۱۰۹/۳ - ۳۷/۱۱
 - ۱۵۴/۸ - ۱۵۴/۷ - ۱۳۷/۱۱
 - ۲۴۴/۹ - ۱۹۵/۱۰ - ۱۸۸/۳
 ۳۰۷/۴ - ۲۶۰/۱

۲۰۸/۱۲ - ۱۹۳/۷ - ۱۸۵/۱۰
 خانقہ یا خانقاہ - جایی که در آنجا
 مشایخ و درویشان بسر برده و عبادت
 نمایند ۴۴/۱۱ - ۳۸/۲ - ۳۳/۱۳
 ۱۰۵/۷ - ۸۷/۵ - ۵۸/۶ - ۴۵/۶
 - ۱۸۲/۱۰ - ۱۳۵/۸ - ۱۱۹/۵
 - ۲۶۲/۲ - ۲۵۵/۹ - ۳۴۸/۸
 ۳۲۸/۸ - ۲۹۶/۱۰
 خبث - ۲۲۳/۶ - ۱۳۸/۸
 ختن - نام محل است نزدیک چین
 - ۱۳۰/۳ - ۱۸۰/۲ - ۱۱۹/۸
 - ۲۶۵/۸ - ۲۶۲/۱۲ - ۲۴۵/۱۱
 ۲۶۹/۶ - ۲۲۳/۵ - ۲۳۵/۸
 خدا - ۸/۵ - ۶/۲ - ۱۲/فکج
 ۳۸/۵ - ۲۳/۹ - ۲۵/۱۱ - ۲۴/۴
 - ۴۹/۴ - ۴۹/۱ - ۴۹/۱ - ۲۳/۹
 ۶۳/۷ - ۶۳/۳ - ۶۳/۳ - ۲۴/۵
 ۸۹/۱۳ - ۶۰/۱ - ۸۳/۱۱ - ۶۰/۶
 ۴۳/۱ - ۴۳/۶ - ۹۳/۵ - ۹۱/۴
 ۷۸/۱۳ - ۹۶/۱۰ - ۸۸/۱۳ - ۹۱/۸
 - ۱۵۰/۱۰ - ۱۹۸/۴ - ۱۵۰/۱۳
 - ۱۳۸/۱۲ - ۱۳۷/۷ - ۲۶۰/۸
 - ۱۵۶/۸ - ۱۴۷/۵ - ۱۴/۷
 - ۱۷۳/۷ - ۱۸۹/۸ - ۱۸۵/۶
 - ۱۶۴/۷ - ۱۸۶/۱ - ۱۹۲/۸
 ۱۲۶/۴ - ۱۵۹/۱۰ - ۲۱۹/۲
 ۱۲۶/۱۳ - ۱۱۳/۱۲ - ۱۲۲/۵
 ۱۳۳/۱۰ - ۲۴۶/۵ - ۱۲۶/۱۳
 ۸۲/۷ - ۸۲/۵ - ۸۴/۳ - ۸۲/۴
 ۸۳/۵ - ۸۳/۵ - ۸۳/۵ - ۸۲/۷
 - ۲۲۳/۱۱ - ۲۱۱/۵ - ۲۰۸/۲
 ۲۳۵/۱ - ۲۲۹/۲ - ۲۲۶/۴ - ۲۱۹/۲

فرهنگ اصطلاحات حافظ

فنا - جهان معنی - دل پاک مارفان ۸/۱۲
 ۸۵/۱۳ - ۱۵/۸ - ۱۴/۷ - ۸/۴
 خرابات نشینان - ۸۷/۵ - ۵۶/۷ - ۷۶/۴
 ۵۳/۹ - ۷۸/۸ - ۸۹/۱۳ - ۳۳/۶
 - ۱۴۱/۳ - ۱۳۷/۴ - ۱۲۴/۱
 ۲۳۰/۴ - ۲۱۲/۶ - ۴۴/۱۱ - ۱۳۹/۴
 - ۲۴۵/۶ - ۲۲۶/۲ - ۲۲۷/۱۱
 - ۲۶۲/۲ - ۲۵۷/۸ - ۲۴۴/۷
 ۲۵۹/۴ - ۲۸۱/۱ - ۲۸۰/۸ - ۲۶۰/۹
 ۳۴۸/۸ - ۳۱۲/۸ - ۲۹۳/۵ - ۲۸۷/۴
 - ۱۱۱/۱۰ - ۳۵۷/۱۳ - ۳۲۷/۱۰
 ۲۱۹/۵

خرابات طریقت - ۸/۱۲

خرابات مغان - میخانه پیشوایان

زردشتی - جایگاه بکرنگ و وحدت
 ۲۳۰/۴

خرافات - جمع خرافه - سخنان

پریشان و نامربوط در هر دو مورد باطامات

بکار رفته است ۲۵۷/۸ و ۲۹۷/۱۱

خرد - ۵۷/۲ - ۶۵/۱ - ۱۰۲/۸
 - ۱۴۶/۱۲ - ۱۹۲/۶ - ۲۰۷/۳
 - ۱۴۰/۱۳ - ۲۱۰/۱۱ - ۲۱۷/۶
 - ۲۲۹/۳ - ۲۳۴/۸ - ۲۹۲/۸
 ۲۹۶/۳ - ۳۲۲/۷ - ۳۵۶/۱

خرقه - ۱۳/۱۳ - ۳۰/۴ - ۱۴/۹

- ۶۲/۷ - ۸۱/۹ - ۹۰/۹ - ۱۷/۴
 - ۱۰۸/۶ - ۱۳۷/۱۲ - ۲۱۱/۶
 - ۱۶۴/۱۲ - ۱۶۲/۶ - ۱۴۸/۳
 - ۱۳۴/۱۳ - ۱۱۹/۴ - ۱۴۳/۱۱
 ۱۷۴/۱۲ - ۱۷۴/۱۲ - ۱۹۸/۴ - ۱۶۷/۷
 - ۱۸۴/۱۰ - ۲۸۱/۱۱ - ۲۸۴/۷
 ۲۷۵/۴ - ۲۷۴/۱ - ۲۳۵/۱ - ۲۴۰/۴

خدایگان - ۲/۲

خدمت - ۷/۱ - ۶۴/۱۱ - ۳۵/۳

۱۲۶/۱۱ - ۹۷/۶ - ۷۳/۹ - ۶۵/۸
 - ۳۱۳/۹ - ۱۸۵/۶ - ۱۳۰/۵
 - ۲۱۴/۲ - ۳۲۹/۷ - ۲۱۳/۲
 ۲۵۵/۱۱ - ۱۷۰/۱۱ - ۲۴۶/۳
 - ۲۸۰/۱ - ۲۵۳/۵ - ۲۴۲/۱
 ۳۷۵/۶ - ۲۹۸/۹ - ۲۸۷/۵ - ۲۹۸/۹
 ۵/۵ قکا در بیت ۸/۱ بمعنی تحیت و سلام
 است .

خدمتکار - ۱۸۷/۱۱ - ۲۴۵/۱

خراب - مست ۵۵/۹ - ۳/۱

۲۷/۳ - ۱۵۰/۳ - ۴۵/۸ - ۶۶/۵
 ۱۲۳/۱۲ - ۹۲/۷ - ۸۵/۵ - ۷۰/۵
 - ۱۳۲/۳ - ۱۱۴/۹ - ۱۷۸/۱۱
 - ۳۸۵/۲ - ۱۶۹/۸
 - ۲۳۳/۵ - ۳۲۹/۲ - ۲۵۵/۱۰
 - ۳۲۱/۱ - ۳۲۷/۱۰ - ۳۵۸/۸
 ۲۹۳/۵ - ۳۸۰/۱ - ۲۷۳/۲ و در
 موارد زیر خراب در مفهوم ویران استعمال
 شده است ۲۱/۹ - ۲۵/۱ - ۲۵/۱
 ۲۰۸/۹ - ۱۳/۴ - ۱۳/۳ - ۶۳/۱
 ۲۷۳/۳ - ۲۷/۶ - ۲۰۴/۱ - ۲۷۱/۵
 ۲۴۵/۹ - ۳۹/۵ - ۲۹۲/۴ - ۲۵۷/۵
 ۳۵۷/۱۴ - ۳۸۰/۱ و در بعضی موارد
 بالا بعلت وجود قرینه ایهام به مست دارد
 و در ابیات زیر نیز بصورت خرابی بکار
 رفته ۱۵/۸ - ۱۲۸/۹ - ۱۰/۸
 ۲۷۶/۶ - ۳۱۴/۸ - ۱۴/۱ - ۳۷۳/۱۱
 ۳۰۳/۱۰

خراب آباد - ۲۱۶/۳ - ۷۰/۵

خرابات - میخانه - جایگاه بی آلابش

۲۹۳/۳ - ۲۳۶/۶ - ۲۳۴/۳ - ۲۵۶/۷
 ۲۹۳/۲ - ۲۶۶/۴ - ۲۶۶/۳ - ۲۸۰/۸
 ۳۵۰/۳ - ۳۴۹/۱ - ۳۴۸/۸ - ۳۴۲/۵
 ۳۳۲/۶ - ۳۰۳/۱۰ - فکب/۹ - ۳۲۷/۹
 ۲۱۸/۶ - ۱۹۳/۹ - خرقة ارزق کفر
 ۳۵۸/۱۴ - خرقة بازی - ۲۶۱/۱۰ - خرقة
 دردکشان .
خرقة آلوده - ۱۱۶/۷ - ۵/۱۳ - ۲۴۴/۵ - ۲۱۲/۳
خرقة ارزق - خرقة کبود ۱۹۳/۹
خرقة پرهیز - ۲۲۷/۱۳ - ۱۸۰/۹
 خرقة تقوی - ۱۴/۷ - خرقة زهد - ۲۸۴/۷
 خرقة زهد - ۹۶/۲ - خرقة زاهد
خرقة پشمینه - ۱۰۴/۱۱ - ۱۳۱/۱ - ۳۹۲/۵ - ۲۵۳/۱
خرقة رهن - (بافك علامت اضافه)
 ۳۲۷/۹ - ۵۴/۸ - ۱۲۱/۶ در ابیات
 ۳۳۲/۶ و خرقة بارهن و در بیت ۳۴۹/۱
 باگرو بکار رفته است .
خرقة سالوس - لباس ریاضت - ۱۷/۴ - ۳/۲ - ۲۵۹/۳
خرقة صوفی - ۲۵۷/۸ - ۱۳۱/۷ - ۱۹۹/۳ - ۱۶۷/۳ - خسرو -
 ۲۰۷/۱ - ۳۶۴/۱ - ۳۴۳/۵ - ۳۶۷/۴ - ۳۰۴/۹ - ۳۶۹/۵ -
 ۱۲/قیز - ۲/قیر در بیت ۳۰۱/۱۱
 منظور نوشروان است و در ابیات ۳۸/۱
 ۱۱۹/۶ - ۱۲۸/۱۰ - ۲۶۶/۱۰
 ۳۴۱/۳ - ۳۳۷/۲ - باشیرین آمده و در
 ۷۴/۳ - ۸۴/۹ - ۳۷۴/۵ - ۲۸۴/۲
 بصورت خسروا و در ۳۵۸/۱۳ - ۳۵۹/۱
 ۳۶۰/۲ - خسروانی و در ۳۵/۹ - ۱۳۶/۱۳

۱۹۲/۳ - ۳۲۰/۲ - خسروان و در
 ۲۸۳/۸ - ۲۷۰/۶ - ۲۶۸/۱۲
 ۳۴۵/۸ - ۳۵۸/۱۰ - ۳۶۵/۳ بصورت
 خسروی بکار رفته است و در ابیات ۱۰۴/۴
 ۲۴۹/۱ و منظور از خسرو خاور آفتاب
 می باشد .

خضر - نام یکی از پینمبرانی است
 که نام اصلی او (بللیا) و کنیه وی ابوالعباس
 میباشد ۲۹/۲ - ۶۵/۵ - ۸۵/۲
 ۶۷/۱۱ - ۶۷/۸ - ۸۸/۱۰ - ۸۰/۵
 ۱۱۵/۱ - ۱۱۳/۱۰ - ۱۳۲/۹
 ۱۸۵/۴ - ۲۱۳/۸ - ۲۰۸/۳ - ۱۸۹/۲
 ۱۹۷/۱ - ۲۲۵/۲ - ۳۴۷/۵
 ۳۰۴/۲ - ۳۰۶/۵ - ۳۵۴/۸
 ۳۵۵/۱۲ - ۳۶۸/۹ - ۴/فکط
خط - مثل خط یار ۲۵۲/۱۰
 ۲۵۴/۷ - ۲۵۹/۳ - ۲۶۵/۶
 ۲۷۱/۱۰ - ۲۸۵/۹ - ۲۷۱/۸
 ۳۱۰/۱۰ - ۳۲۵/۷ - ۳۲۱/۹ در
 بیت ۳۷۹/۹ بصورت سرخطان و در بیت
 ۲۷۰/۴ بصورت خط جام استعمال شده
 است .

خط امانی - ۱۶۸/۹
خطا - نام کشوری است که در نزدیکی
 ختن و چین واقع است ۶۷/۶ - ۲۵۶/۱
خطا - سهو ۲۴/۱ - ۴۶/۵
 ۵۷/۱۲ - ۵۸/۳ - ۵۷/۳
 ۷۲/۶ - ۷۲/۶ - ۸۸/۱۲ - ۹۳/۴
 ۸۴/۳ - ۸۵/۱ - ۸۹/۵ - ۱۱۰/۱۲
 ۱۲۶/۶ - ۱۹۳/۱ - ۱۸۰/۲
 ۲۳۹/۱۳ - ۲۴۵/۸ - ۲۵۲/۳
 ۲۶۰/۱۰ - ۲۶۱/۸ - ۲۷۱/۹ - ۳۴۰/۴

خلایص - ۶۳/۱۳ - ۶۸/۳ - ۱۵۳/۷ - ۲۷۹/۳ - ۳۳۴/۳ - ۳۳۹/۸ - ۱۳۲/۱۱

خلیج - قبیله ازا تراک ۳۰۱/۳

خلد - ۱۴۰/۱۰ - ۱۹۴/۹ - ۲۰۹/۹ - ۲۹۰/۶ - ۳۳۱/۱ - ۲۵/۱۳ (هشت خلد)

خلد برین - ۳۵/۳ - ۷۴/۶ - ۱۴۹/۲ - ۲۳۷/۹ - ۳۶۴/۴

خلف - پس ۳۵۹/۶

خلوت - جای خالی از غیر ۲۲/۱۲

خلوت سرا - ۱۸/۶ - ۳۶/۱ - ۳۵/۳ - ۴۰/۶ - ۶۴/۱۰ - خلوت وصل ۴۹/۳

خلوت صوفی - ۱۰۹/۱ - ۱۳۵/۴ - ۱۴۸/۴ - ۱۵۷/۵ - ۱۷۳/۸ - ۲۲۳/۵ - ۲۲۶/۱۱ - ۲۲۳/۶ - ۲۴۲/۷ - ۲۸۷/۱ - ۲۳۰/۱ - ۳۰۰/۲ - ۳۲۴/۸ - ۳۲۱/۱۲ - ۳۳۷/۹ - ۳۶۵/۵ - ۳۴۳/۱ - خلوت انس ۱۶۵/۴

خلوت گزیده - ۲۴/۳

خلوتگه - ۱۸۹/۹ - ۲۹۳/۱ - ۳۵۱/۲

خلوت نشین - ۱۱۵/۹ - ۳۰۱/۱۰ - ۳۴۲/۹

خلوتی - ۱۱۹/۸ - ۱۸۹/۸ و در ابیات ۵۹/۹ - ۶۰/۶ - ۲۵۷/۱۰

۱۷/۲ بصورت خلوتیان استعمال شده است

خلود - ۳۱۷/۶

خلوص - ۲۰۵/۲ و در یک مورد

خالص - ۲۰۵/۲ و در مورد دیگر

خالصانه - ۱۶۳/۱

خلیل - حضرت ابراهیم خلیل
۲۰۹/۱۲ و در بیت ۳۶۸/۴ خلیل عادل
بکار رفته است

خُم - ۲۱/۹ - ۲۲/۹ - ۲۹/۶ - ۴۵/۶ - ۱۲۳/۱۰ - ۱۴۱/۳ - ۱۷۷/۵ - ۱۷۷/۱۲ - ۱۷۸/۲ - ۱۷۸/۶ - ۱۷۸/۱۳ - ۱۹۳/۲ - ۲۵۹/۱ - ۲۳۳/۹ - ۲۳۴/۴ - ۲۳۹/۲ - ۳۲۵/۷ - ۳۲۹/۲

خُم - تاب و چین و شکن ۲۶/۶

۲۹/۹ - ۲۹/۹ - ۲۹/۱۰ - ۳۹/۶ - ۶۲/۷ - ۷۴/۳ - ۷۶/۶ - ۹۰/۲ - ۱۰۴/۲ - ۱۰۲/۸ - ۱۰۷/۹ - ۱۲۹/۸ - ۱۲۵/۸ - ۱۴۴/۵ - ۸۵/۱۱ - ۱۵۹/۳ - ۱۱۷/۸ - ۱۸۴/۶ - ۲۰۱/۳ - ۲۵۲/۶ - ۲۵۲/۷ - ۲۴۸/۸ - ۲۴۸/۴ - ۲۶۱/۱۱ - ۳۷۰/۵ - ۲۸۵/۷

خمار - میفروش - بیکامل، مرشد و
اصل - ۸/۱۱ - ۵۴/۸ - ۱۲۰/۱۳ - ۳۸۰/۶ - ۳۲۱/۱۲

خمار صداع - ۱۷/۱۰ - ۱۲/۱۱ - ۵۴/۸ - ۷۸/۸ - ۱۱۳/۴ - ۱۱۰/۹ - ۱۲۶/۷ - ۱۲۸/۴ - ۱۴۵/۷ - ۱۹۵/۸ - ۲۴۶/۸ - ۲۶۱/۱۰ - ۲۷۱/۱۱ - ۲۹۲/۳ - ۳۱۲/۶

خمخانه - ۲۱/۹ - ۱۶/۲ - ۱۴/۸ - ۱۱۰/۶

خمر بهشت - ۲۱/۱۰ - ۲۰/۶

خنک - با کسر اول ۲۶۵/۲ - ۲۶۹/۴

خنیا فری - ۳۶۰/۵

خلاص - ۶۳/۱۳ - ۶۸/۳ - ۱۵۳/۷ - ۲۷۹/۳ - ۳۳۴/۳ - ۳۳۹/۸ - ۱۳۲/۱۱

خلیج - قبیله ازا تراک ۳۰۱/۳

خلد - ۱۴۰/۱۰ - ۱۹۴/۹ - ۲۰۹/۹ - ۲۹۰/۶ - ۳۳۱/۱ - ۲۵/۱۳ (هشت خلد)

خلد برین - ۳۵/۳ - ۷۴/۶ - ۱۴۹/۲ - ۲۳۷/۹ - ۳۶۴/۴

خلف - پس ۳۵۹/۶

خلوت - جای خالی از غیر ۲۲/۱۲

خلوت سرا - ۱۸/۶ - ۳۶/۱ - ۳۵/۳ - ۴۰/۶ - ۶۴/۱۰ - خلوت وصل ۴۹/۳

خلوت صوفی - ۱۰۹/۱ - ۱۳۵/۴ - ۱۴۸/۴ - ۱۵۷/۵ - ۱۷۳/۸ - ۲۲۳/۵ - ۲۲۶/۱۱ - ۲۲۳/۶ - ۲۴۲/۷ - ۲۸۷/۱ - ۲۳۰/۱ - ۳۰۰/۲ - ۳۲۴/۸ - ۳۲۱/۱۲ - ۳۳۷/۹ - ۳۶۵/۵ - ۳۴۳/۱ - خلوت انس ۱۶۵/۴

خلوت گزیده - ۲۴/۳

خلوتگه - ۱۸۹/۹ - ۲۹۳/۱ - ۳۵۱/۲

خلوت نشین - ۱۱۵/۹ - ۳۰۱/۱۰ - ۳۴۲/۹

خلوتی - ۱۱۹/۸ - ۱۸۹/۸ و در ابیات ۵۹/۹ - ۶۰/۶ - ۲۵۷/۱۰

۱۷/۲ بصورت خلوتیان استعمال شده است

خلود - ۳۱۷/۶

خلوص - ۲۰۵/۲ و در یک مورد

خالص - ۲۰۵/۲ و در مورد دیگر

خالصانه - ۱۶۳/۱

خواجه قنبر - حضرت علی بن ابیطالب
 ۳۸۱/۱ (ع)
 خواری - ۵۵/۲ - ۸۲/۱۲
 ۳۷۲/۲ در بیت ۹۱/۱۳ بصورت خوار
 آمده است .
 خود بینی - ۱۳۷/۷ - ۱۷۹/۹
 ۳۵۲/۹
 خود پرستی - ۲۷۱/۵ - ۳۰۲/۲
 ۳۰۲/۹
 خود پسندی - ۱۴۱/۸ در بیت ۱۴۸/۷
 بصورت خود نپسندی آمده است .
 خود رایی - ۳۵۲/۹ - ۳۷۳/۳
 خود فروشی - ۵۰/۸ - ۱۳/۷
 ۱۹۴/۶
 خود گاهی - ۲/۶ - ۳۲۸/۱۲

خوی - با واو معدوله بمعنی عرق
 ۱۳/۸ - ۲۳/۴ - ۲۰/۱ - ۲۹۴/۷
 ۲۹۹/۱۱
 خیام - خیمه‌ها ۳۳۰/۴
 خیر - ۳۶/۴ - ۴۸/۴ - ۵۰/۱۳
 ۵۰/۲ - ۶۲/۱۳ - ۶۲/۵ - ۶۹/۵
 ۸۳/۲ - ۸۹/۱۳ - ۸۹/۳ - ۹۸/۳
 ۹۹/۲ - ۱۴۱/۱۲ - ۱۹۱/۱۰ -
 ۱۳۳/۱۰ - ۱۴۱/۹ - ۱۵۵/۱۲
 ۱۵۸/۵ - ۱۶۵/۱ - ۱۶۸/۴ - ۱۹۸/۸ - ۲۷۶/۸
 ۳۰۶/۳ - ۳۱۵/۵ - ۳۳۰/۳ - ۳۳۰/۵
 ۱/ فکج در بیت ۳۶۱/۵ بصورت خیرات
 و در ۲۱۰/۲ بصورت خیر مقدم بکار رفته
 است .
 خیر البشر - ۳۷۰/۳

گفتار دهم

داء - درد ۲۱۱/۸
 داج - تاریکی ۶۷/۷
 داد - عدل ۸۲/۴ - ۹۸/۴
 ۱۰۵/۹ - ۱۲۸/۱۱ - ۲۵۴/۴
 ۲۷۷/۶ - ۲۵۵/۷ - ۳۲۸/۱۲ - ۳۳۴/۶
 ۳۶۳/۷ - ۳۶۳/۴ - ۷۰/۸ در بیت
 ۳۵۱/۱۲ بمعنی فنان است در ابیات
 ۱۴۱/۷ - ۳۶/۲۰ - ۱۷۰/۳ بصورت
 بیداد است ۳۵۱/۱۲ داد از غم تنهایی

دادخواه - ۱۶۳/۹ - ۱۵۳/۷
 ۵۳/۱۳ - ۸۷/۶
 دادگر - ۳۷۴/۵ - ۳۶۴/۶
 ۳/ قیر
 دادگستر - ۱۶۲/۳ - ۳/ قیر در
 بیت ۱۲۰/۹ با یای مصدری بکار رفته
 است .
 دار - چوبه‌دار اعدام ۹۷/۱ در
 ابیات ۵۷/۱۱ - ۳۷۰/۴ بمعنی خانه‌است.